

Брюксел, 27.2.2017 г.
COM(2017) 120 final

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКАТА СМЕТНА ПАЛАТА, СЪВЕТА
И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ**

**Отговори на държавите членки по годишния доклад на Европейската сметна
палата за 2015 г.**

{SWD(2017) 101 final}

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ	1
2. ОБОБЩЕНИЕ НА ОТГОВОРИТЕ НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ	1
2.1. Основни причини за грешки и действия за справяне с грешките.....	1
2.2. Изпълнение на бюджета на ЕС.....	6
2.3. Последващи действия във връзка с препоръките на Сметната палата до държавите членки	9
3. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	10
Приложение I: Консолидирани резултати за всички държави членки за общата селскостопанска политика и икономическото, социалното и териториалното съближаване.....	12

1. ВЪВЕДЕНИЕ

След като Европейската сметна палата (Сметната палата) публикува годишния си доклад за 2015 г. на 13 октомври 2016 г., Комисията в съответствие с Финансовия регламент¹ информира незабавно държавите членки за подробностите от този доклад, касаещи управлението на средствата, за които те отговарят. Държавите членки също бяха приканени да отговорят на въпросник с акцент върху три основни теми:

- 1) редовността на операциите в основните разходни области на ЕС в рамките на споделеното управление, като се обръща специално внимание на основните причини за грешки;
- 2) изпълнението на бюджета на ЕС, като се подчертават, от една страна, връзките между приоритетите на ЕС в контекста на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и националните приоритети и, от друга страна, изпълнението на равнището на отделните проекти в рамките на споделеното управление;
- 3) последващите действия във връзка с препоръките на Сметната палата до държавите членки.

Настоящият доклад предоставя обобщение на отговорите на държавите членки. Той е придружен от Работен документ на службите на Комисията (РДСК), в който отговорите на държавите членки са представени по-подробно.

2. ОБОБЩЕНИЕ НА ОТГОВОРИТЕ НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

2.1. ОСНОВНИ ПРИЧИНИ ЗА ГРЕШКИ И ДЕЙСТВИЯ ЗА СПРАВЯНЕ С ГРЕШКИТЕ

На държавите членки беше предоставен списък с 19² примера на основните причини за грешки, свързани със законосъобразността и редовността на разходите на ЕС, и от тях беше поискано да отбележат до каква степен посочените примери са от значение, като използват категориите: „изцяло подходящи“, „от голямо значение“, „от значение в някои отношения“ и „без значение“. Примерите бяха изготвени въз основа на констатациите, направени от Сметната палата и Комисията, както и на изразените резерви в годишните отчети за дейността на съответните генерални дирекции на Комисията в рамките на период от две години.

Консолидираните отговори за общата селскостопанска политика (ОСП) и политиката на сближаване са обобщени в **таблица 1**, която показва твърденията, класирани на първите четири места от държавите членки или като „изцяло подходящи“, или като „без значение“. Преглед на консолидираните отговори на държавите членки е представен на **графика 1** и **графика 2** в **приложение 1**.

¹ Член 162, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

² РДСК, стр. 114.

Таблица 1 — Основни причини за грешки в ОСП и политиката на сближаване съгласно отговорите на държавите членки

Твърдения, по-често са считани от държавите членки за „изцяло подходящи“	Твърдения, по-често са считани от държавите членки за „без значение“
• Твърдение 17: „Необходимост от повече инициативи за гарантиране на реално опростяване в полза на бенефициентите и изпълнението на програмите“ (15 държави членки — BE, BG, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HU, LU, PT, RO, SE, UK) • Твърдение 1: „Брой и сложност на правилата и свръхрегулирането“ (9 държави членки — AT, CZ, DE, EL, ES, FI, FR, LU, SE) • Твърдение 11: „Необходимост от повишаване на осведомеността, целево обучение и разработване и предоставяне на подробна методологична подкрепа и насоки за националните и регионалните органи и крайните бенефициенти“ (8 държави членки — BE, BG, CY, EE, EL, PL, RO, SK) и твърдение 18: „Обмен на знания и опит и разпространение на добри практики на национално равнище и/или на равнището на ЕС за преодоляване на широко разпространени недостатъци/пропуски/грешки“ (8 държави членки — BE, CY, EL, LU, PT, RO, SK, UK) <u>имат същата тежест</u> • Твърдение 12: „Необходимост от повече или по-ефикасни ресурси и изграждане на административен капацитет“ (6 държави членки — ES, HR, IT, PT, RO, SK)	• Твърдение 2: „Неправилно транспониране на европейското законодателство в националното право“ (24 държави членки — BE, BG, CY, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SE, SI, SK, UK) • Твърдение 10: „Неефективен механизъм за налагане на санкции за неизпълнение или ниско ниво на санкции за неспазване“ (21 държави членки — AT, BG, CY, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SE, SI, SK, UK) • Твърдение 7: „Недостатъчно качество и актуализиране на системата за идентификация на земеделските парцели (СИЗП)“ (17 държави членки — BE, BG, DE, DK, ES, FI, FR, HU, IE, LT, LU, NL, PL, SE, SI, SK, UK) • Твърдение 16: „Липсата на достатъчно промени с въвеждането на нови законодателни и/или регулаторни и/или процедурни рамки, което вероятно може да има съществено отражение върху причините за грешки“ (16 държави членки — AT, BG, CY, DE, DK, EL, ES, FR, IE, LT, LU, NL, PT, RO, SE, SK).

Беше извършен и допълнителен анализ на основните разходни области на ЕС, който потвърждава очертаните в консолидираните отговори тенденции, с изключение на следното:

- за ОСП и политиката на сближаване държавите членки също поставиха на първо място като „изцяло подходящи“ за основните причини за грешки достатъчното познания относно прилагането на правилата за възлагане на обществени поръчки и правилата за държавна помощ, а само за ОСП — сложните правила за допустимост;
- за политиката на сближаване държавите членки също поставиха на първо място като „без значение“ за основните причини за грешки по-доброто използване на информацията за откриване и коригиране на грешки.

Държавите членки предоставиха примери за действия за справяне с основните причини за грешки.

i) Опростяване на правилата

Няколко държави членки, например Германия, Гърция, Обединеното кралство, Португалия, Унгария, Франция, Хърватия, Швеция, счетоха, че сложните правила, все по-големият брой на законодателните актове и случаи от съдебната практика, правните и одитните различия при тълкуването на различни правни разпоредби и правила,

прекомерната одитна документация и административна тежест, необходимостта от изграждане на административен капацитет и затрудненията при прилагането на освобождавания от общите правни разпоредби и правила са сред основните причини за високата степен на рискове и грешки при разходите на ЕС.

За подобряване на положението държавите членки, например Германия, Дания, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Нидерландия, Обединеното кралство, Португалия, Словакия, Словения, Финландия, Франция и Чешката република, посочиха, че продължават своите усилия за опростяване, като например рационализиране на националните правила за допустимост до необходимия абсолютен минимум и липса на свръхрегулиране на регламентите на ЕС, използване на опростени варианти за разходите, безвъзмездни средства, изплащани под формата на еднократни суми, използване на непреките разходи или единичните разходи, или средните разходи, въвеждане на стандартна ставка за непреките разходи или варианти с единна ставка, предвидени в правната рамка и свързаните делегирани актове.

Германия предостави един пример³, като отговори, че „за оперативната програма по линия на Европейския социален фонд (ЕСФ) за периода 2014—2020 г. на федерално равнище системата за сегълмент за пет насоки относно помощта беше опростена успешно, така че само разходите за персонал и професионалните хонорари се уреждат индивидуално. Всички други разходни пера, например непреките разходи за администрация и за материали, понастоящем се уреждат чрез прилагане на единна ставка, към която се прибавят разходите за персонал и хонорарите, които се уреждат индивидуално. Не се изискват разходооправдателни документи за разходите, уреждани чрез прилагането на единна ставка.“

Заслужава си да се отбележи, че като цяло държавите членки счетоха мерките за опростяване за положителен опит и добри практики.

Държавите членки придобиха практически опит с възможностите за опростяване. Въпреки това е необходимо по-нататъшно опростяване, като по-специално се вземат предвид намаляването на административната тежест и ефективността на контрола при разумни разходи.

ii) Допълнително подобряване на системите и насърчаване на добри практики

Държавите членки продължават усилията си за подобряване на системите за управление на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове), като се съсредоточават върху превантивните мерки и добрите практики в широк кръг от области, например:

- разработване на план за изпълнение на обществени поръчки; създаване на специален екип по обществени поръчки за предоставяне на консултации и на информационни системи за обществени поръчки;
- извършване на проверки на управлението и одити на системите (особено по отношение на правилата за обществените поръчки и държавната помощ) преди плащането на разходите на ЕС и/или преди окончателното плащане, ако и когато това е възможно;
- изпълнение на планове за действие, по-специално във връзка с прекъсване на крайните срокове за плащане и временно спиране на плащания, които са насочени към справяне с основните причини за грешки, слабостите в системите за управление и контрол и пропуските, свързани с разходите на ЕС;
- провеждане на срещи с бенефициерите, заинтересованите страни и местните органи, които са основните получатели на безвъзмездни средства и средства от ЕС, с цел обсъждане на общи въпроси, свързани с допустимостта, възлагането на

³ РДСК, стр. 250.

обществени поръчки, държавната помощ и други въпроси, както и разработване на примери на най-добри практики.

Предварителните условия в областта на обществените поръчки и държавната помощ бяха полезни при въвеждането на превантивни мерки и подобряването на системите за програмния период 2014—2020 г.

Държавите членки са ангажирани с гарантирането на ефективното функциониране на системите за управление и контрол. Съществува обаче по-нататъшна необходимост от по-добри знания и експертен опит, обмен на опит и разпространение на добри практики на равнището на ЕС и на национално равнище.

iii) Засилване на превантивния и корективния капацитет

Няколко държави членки (например Австрия, Белгия, Ирландия, Кипър, Люксембург, Полша, Португалия, Словакия) подчертаха значението на проактивните превантивни и корективни мерки и мерките за откриване на слабости в ОСП и политиката на сближаване, с особен акцент например върху непрекъснатото обучение, всеобхватните насоки и подробните контролни списъци и премахване на условията, които трудно могат да бъдат спазвани или проверявани. Другите мерки включват срещи между компетентните национални и регионални органи и организаторите на проекти на ЕС и заинтересованите страни (най-вече за да се обсъдят управлението и функционирането на ЕСИ фондовете, правилата за допустимост и др.), както и система за оценка на риска, което позволява проверките да бъдат насочени към рискови категории разходи. По отношение на инвестиционните мерки бяха посочени също: новата компютризирана кръстосана проверка на текущите и на вече извършените плащания, заедно с подобрената кръстосана проверка на географската информация, декларирана в заявлението за помощ, и информацията, събрана по време на посещенията на място.

Няколко държави членки, например Латвия, Литва, Нидерландия, Румъния, Словения и Чешката република, посочиха, в контекста на ОСП, изпълнението на планове за действие относно грешките, за които Комисията бива редовно информирана. Франция отбеляза, че плановите за действие относно Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) допринесоха за управлението на определени рискове и на основни причини за грешки.

Някои държави членки подчертаха подобренията на техния превантивен капацитет, които бяха специално адаптирани към програмния период 2014—2020 г. Например по отношение на сближаването Полша⁴ посочи, че „Европейската комисия въведе механизъм на представяне на годишните отчети за разходите, придружени от декларация за управлението и годишно обобщение на окончателните доклади от одитите и проверките, което допринесе за засилването на контролните дейности преди оповестяването на разходите в годишните отчети“.

Извлечените поуки доведоха до засилен превантивен и корективен капацитет и по-добри информационно-технологични възможности, които повишават ефективността на контрола.

⁴ РДСК, стр. 355.

iv) Анализ на риска

Някои държави членки, например България, Германия, Малта, Нидерландия и Франция, обясниха, че оценката и анализът на риска е непрекъснат процес, при който следва да се вземат под внимание различните резултати от проверките и одитите, по-специално за да се установят основните причини за грешки.

Полша⁵ посочи „предварителната оценка, извършена във връзка с доказуемостта и възможността за контролиране на конкретни мерки в рамките на програмите за развитие на селските райони за периода 2014—2020 г. Тя се позова на насоките на Комисията в областта на „Доказуемостта и възможността за контролиране на мерките: оценка на риска от грешки“. При оценката бяха взети предвид практиките, опита и резултатите от контрола от предишния програмен период“.

По отношение на сближаването Кипър⁶ отговори, че „е разработена методология за формиране на извадка, като се взема под внимание оценката на установените рискове и се прилагат ефективни, превантивни и пропорционални мерки за борба с измамите“.

Испания⁷ посочи във връзка с ЕСФ, че „е изготвена система за анализ на риска и предотвратяване на измами, състояща се от инструмент за самооценка за определяне и преодоляване на рисковете, свързани с разходите на ЕС за периода 2014—2020 г.“. Унгария⁸ също отбеляза, че „управляващите органи ежегодно извършват оценка на риска от измами в съответствие с насоките на Комисията по този въпрос“.

Държавите членки считат, че избягването на малки грешки при разумни разходи не е възможно.

Техниките за анализ на риска допринасят за по-добро насочване на контрола и ресурсите. Избягването на малки грешки при разумни разходи обаче не е възможно.

v) Връзка между основанието за плащане и изчисленото ниво на грешки в разходите на ЕС

Има големи различия в отговорите на държавите членки относно наличието на връзка между основанието за плащания (възстановяване на разходите и право на плащане) и нивото на грешки в основните разходни области на ЕС.

Няколко държави членки възприеха аргумента, че такава връзка е налице. Например Ирландия⁹ посочи, че „взаимовръзката между основанието за плащане и нивото на грешки е очевидна“. В случаите, когато основанието за плащане е по-неизменно, като например в областите, където изчисленията се основават на права на плащане, които не подлежат на много промени с течение на времето, тенденцията е нивото на грешки да е ниско. В по-сложни схеми, като например тези, които включват предоставянето на информация, например фактури и разписки, която да послужи като основание за плащане, възникващият риск от грешки е много по-висок. Опитът с ЕСФ показва, че колкото по-сложни са основанието и правилата за плащане, толкова по-голям е рискът от грешки, свързани с тези плащания. За Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) нивото на грешки обаче се увеличава винаги, когато е налице значително забавяне между изпълнението на проектите и сертифицирането“.

Други държави членки изразиха различни позиции относно селското стопанство и политиката на сближаване. Например Литва¹⁰ посочи, че „нивото на грешки зависи от характера на проекта, а не от разходите. Свързаните с инвестиции мерки за

⁵ РДСК, стр. 357.

⁶ РДСК, стр. 189.

⁷ РДСК, стр. 448.

⁸ РДСК, стр. 279.

⁹ РДСК, стр. 290.

¹⁰ РДСК, стр. 304.

подпомагане водят до много по-висок риск от грешки, отколкото мерките за подпомагане, свързани с директно плащане/плащане на площ, тъй като прилагането на свързани с инвестиции мерки за подпомагане е сложно, широкообхватно и продължително, основано е на извършването на сложни и подробни проверки и изисква много човешки ресурси“.

Държавите членки имат доста различни мнения относно възможните връзки между основанието за плащания (възстановяване на разходите и право на плащане) и нивото на грешки.

2.2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА НА ЕС

Държавите членки предоставиха примери за връзките между приоритетите на ЕС в контекста на стратегията „Европа 2020“ (включително програмата „Хоризонт 2020“) и националните приоритети. Те посочиха и предприетите мерки за постигане на полезни взаимодействия и взаимно допълване между европейските структурни и инвестиционни фондове и националните програми. И накрая, специално внимание беше отделено на отговорите на държавите членки относно връзките между политическите приоритети на ЕС и финансираните от ЕС проекти, както и на свързаните с тях ориентирани към резултатите система и мониторинг.

i) Свързване на политическите приоритети на ЕС с националните приоритети

Няколко държави членки, например Гърция, Ирландия, Кипър, Люксембург, Малта, Обединеното кралство, Полша, Португалия, Словакия, Словения, Унгария, Франция и Чешката република, обясниха, че в споразуменията за партньорство се очертават нуждите за развитие на всяка държава и се представя обобщение на очакваните основни резултати за всяка избрана тематична цел (като се отразяват целите на стратегията „Европа 2020“), както се изисква от законодателството на ЕС. Те също така съсредоточават ресурсите си върху ограничен брой области на политиката, допринасящи за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“. Този акцент се осигурява чрез „набор“ от единадесет тематични цели, които пряко отразяват целите на стратегията „Европа 2020“. Това гарантира съсредоточаване на финансирането върху ключови теми за растеж, като по този начин максимално се увеличава въздействието на инвестициите на ЕС.

Голям брой държави членки, сред които Германия, Гърция, Дания, Ирландия, Кипър, Литва, Франция, Унгария, Румъния, Словения и Чешката република, предоставиха по-подробни отговори относно програмите и постиженията в областта на научноизследователската и развойна дейност (НИРД), както и относно връзките между приоритетите на ЕС и националните приоритети, и свързаната с тях съгласуваност с програмата „Хоризонт 2020“.

Например Ирландия¹¹ посочи, че „националните приоритети за научни изследвания и иновации са определени в програмата за приоритизиране на научните изследвания (ПНИ), която обхваща петгодишния период 2013—2017 г. Стратегията на програмата за приоритизиране на научни изследвания беше разработена през периода 2011—2012 г. и беше силно повлияна от нововъзникващите теми и структура на програмата „Хоризонт 2020“. Поради това националните програми и програмите на ЕС са в голяма степен приведени в съответствие“.

Държавите членки предоставиха също и примери на полезни взаимодействия между програмите на ЕС и националните програми. Например Кипър¹² посочи, че „по-добрата координация и максималните възможни полезни взаимодействия между всички фондове се

¹¹ РДСК, стр. 290.

¹² РДСК, стр. 191.

постигат главно чрез дейността на Управителния комитет за планиране и стратегически мониторинг. Постигнати са полезни взаимодействия и взаимно допълване между европейските структурни и инвестиционни фондове и националните програми, защото всички действия, финансирани от ЕСИ фондовете или чрез национални ресурси, са част от секторни национални стратегии (напр. цифрова стратегия, стратегия за управление на отпадъците, стратегия за адаптиране към изменението на климата и др.)“.

Държавите членки са поели ангажмента да поставят по-голям акцент върху свързването на политическите приоритети на ЕС, като например стратегията „Европа 2020“ и програмата „Хоризонт 2020“, с националните приоритети.

ii) Свързване на финансираните от ЕС проекти с политическите приоритети на ЕС

Няколко държави членки, например Германия, Обединеното кралство и Португалия, отбелязаха, че регулаторната рамка на ЕС за програмния период 2014—2020 г. изисква да е налице връзка между приоритетите на ЕС и използването на ЕСИ фондовете. Целите са изложени в споразуменията за партньорство и съответните оперативни програми за всеки ЕСИ фонд. Държавите членки, например Португалия, споменаха и приноса на някои тематични области като НИРД, заетостта и социалното приобщаване за приоритетите на ЕС.

Германия¹³ подчерта по-специално, че „отправната точка на стратегията за всяка оперативна програма по ЕФРР е увеличаването на приноса на дадена федерална провинция (*Bundesland*) в посока към постигането на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж в Европа и преодоляването на общите опасения, свързани с помощта от ЕСИ фондовете. Тематичните цели и инвестиционните приоритети, определени от всяка федерална провинция (*Land*), вече са свързани със стратегията „Европа 2020“. На равнището на отделните проекти бяха въведени показатели за резултатите. Тъй като всяка приоритетна ос и следователно всяко действие са част от система за оценка/изпълнение, която предвижда постигането на конкретни целеви стойности, като например показатели за резултатите, е налице автоматична връзка с целите на стратегията „Европа 2020“. Това (главно) е причината, поради която не е създадена/няма да бъде създадена допълнителна система за измерване на резултатите“.

Румъния¹⁴ отговори, че „оперативните програми, финансирани от ЕСИ фондовете за програмния период 2014—2020 г., са разработени главно като са взети под внимание целите на стратегията „Европа 2020“, специфичните за всяка държава препоръки и съответните европейски секторни стратегии.“

Политическите приоритети на ЕС, като например стратегията „Европа 2020“, са свързани с финансираните от ЕС проекти, главно чрез рамката за изпълнението, залегнала в споразуменията за партньорство и оперативните програми.

iii) Ориентирана към резултатите система на финансираните от ЕС проекти

Няколко държави членки, например Австрия, Германия, Ирландия, Люксембург, Обединеното кралство, Словакия, Словения и Франция, посочиха, че ориентираността към резултатите на програмите и проектите е установена съгласно правните изисквания за

¹³ РДСК, стр. 253.

¹⁴ РДСК, стр. 402.

периода 2014—2020 г. Те отбелязаха установяването на надеждна интервенционна логика за всеки проект на програма, като специфичните цели, които трябва да бъдат постигнати, се обвързват с показатели (финансови, за осъществяване и за резултати) и се определят базови показатели, основни етапи и конкретни цели. Осигуряването на последователност в терминологията, свързана с изпълнението, обаче остава предизвикателство.

Държавите членки изразяват различни мнения относно ползата от определянето на цели на всички равнища на изпълнение. Например Чешката република¹⁵ посочи, че „в контекста на програмирането, за всяка конкретна цел бяха определени показатели за измеримост на осъществяването и свързаните с него резултати, пряко отнасящи се до постигането на целите на програмата“, както и че „като цяло обаче ние предпочитаме съсредоточаването главно върху връзката между количествените показатели и показателите за резултатите, вместо извършването на мониторинг на показателите за резултатите на равнището на отделните проекти. С оглед на естеството на показателите за резултатите много често е трудно да се извършат мониторинг и оценка с такава степен на подробност“.

По отношение на селското стопанство Австрия¹⁶ отговори, че „е налице връзка с националните разпоредби и че наличието на връзка на равнището на отделните проекти обаче би довело до по-голяма бюрокрация“.

Германия¹⁷ обясни, че „с набора от показатели се измерва дали целите са били постигнати, като се използват показатели за крайните продукти на равнището на отделните проекти и показатели за резултатите на равнището на отделните програми. На равнището на отделните проекти не се определят показатели за резултатите (в съответствие със съответните правни основания). Показателите за резултатите показват всички промени на ситуацията и редовно измерват относителния им дял. Не е възможно това да бъде направено за отделните проекти. Предполага се, че е необходим определен брой проекти преди промените да станат очевидни и да е възможно да бъдат измерени. Поради това класическите показатели за резултатите се оценяват само на равнището на отделните програми.“

Мирогледът на държавите членки се променя в посока към поставянето на акцент върху резултатите, като те полагат усилия за въвеждането на рамки на изпълнението. Това гарантира, че програмите и проектите на ЕС оказват въздействие по много различни начини и на много равнища. Осигуряването на последователност в терминологията, свързана с изпълнението, обаче остава предизвикателство.

iv) Рамка за мониторинг

Като цяло държавите членки разглеждат мониторинга на ориентираните към резултатите системи в по-голяма перспектива, като се позовават на предварителните оценки за целите на изготвяне на споразуменията за партньорство и оперативните програми и/или на други оценки, проучвания и оценки на въздействието, които са предвидени за периода 2014—2020 г. В техните отговори също така се подчертават различни позовавания на текущи и редовни оценки и постоянния мониторинг на постигането на общите и специфичните цели и на (общите) показатели за крайните продукти и резултатите. Някои държави членки (например Германия, Полша, Франция) посочиха също определянето на цели и на стойности за основните етапи за 2023 г.

По-специално, няколко държави членки споменаха определени регулаторни разпоредби, които биха засилили надеждността на данните за мониторинг на осъществяването на

¹⁵ РДСК, стр. 204.

¹⁶ РДСК, стр. 124.

¹⁷ РДСК, стр. 254.

целите на политиката в периода 2014—2020 г., като задължителното използване на общи показатели с базови стойности, основни етапи и конкретни цели, както и единни общи за целия ЕС стандарти за измерване на резултатите.

Белгия¹⁸ отговори, че „системата за мониторинг на оперативната програма „Wallonia-2020.EU“ има за цел извършването на мониторинг на постигането на целите и на конкретните цели, свързани с определените показатели. В допълнение на това са определени основни етапи с цел мониторинг на напредъка на осъществяването, които ще доведат до постигане на целите. И накрая, в плана за оценка на програмата „Wallonia“, одобрен от Комитета за мониторинг на 11 декември 2015 г., се предвижда оценка на постигането на целите по оси (като се поставя специален акцент върху заетостта)“.

Франция¹⁹ посочи, че „за ЕФРР мониторингът на осъществяването ще се извършва на равнището на отделните проекти, докато мониторингът на резултатите ще се извършва на макроравнище спрямо конкретните цели, които следва да бъдат постигнати. Регламентите не предвиждат мониторинг на показателите за резултатите на равнището на отделните проекти. За ЕСФ мониторингът на осъществяването и резултатите ще се извършва на равнището на отделните проекти“.

И накрая, от гледна точка на организационната структура, може да се даде пример от Унгария²⁰ с „оперативната група за мониторинг и оценка, която следи показателите, индексите на политиката и хоризонталните изисквания, установени в системата за мониторинг и информация, както и централното звено за мониторинг, което ежесечно следи, наред с другото, показателите за изпълнение в сътрудничество с управляващите органи“.

Държавите членки размишляват как да се извършва мониторинг на напредъка към постигането на целите и резултатите от финансирането от ЕС в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план.

2.3. ПОСЛЕДВАЩИ ДЕЙСТВИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ПРЕПОРЪКИТЕ НА СМЕТНАТА ПАЛАТА ДО ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

Държавите членки почти единодушно отговориха, че са създали системи за последващи действия във връзка с препоръките на Сметната палата, формулирани в нейните годишни и специални доклади. Някои държави членки обясниха, че препоръките на Сметната палата и на Комисията се следят от компетентните органи за управлението на средствата от ЕС, включително и сертифициращите и одитните органи. Процесите за последващи действия обаче се различават:

Дания²¹ посочи по отношение на ЕФГЗ/ЕЗФРСР, че от 2012 г. Датската агенция по селско стопанство и рибарство системно предприема последващи действия във връзка с всички препоръки от одитите. Ръководството се уведомява за новите развития на всяко тримесечие и може да вземе подходящи мерки. Съответните отдели също получават за информация доклади, специални доклади и др., дори и ако те не съдържат конкретни препоръки за Дания“.

Германия, Ирландия и Люксембург отбелязаха, че препоръките на Сметната палата също се следят чрез различни форуми на равнището на ЕС, организирани от Комисията, или по време на структурирани двустранни срещи с Комисията. Люксембург и Швеция посочиха, че докладите на Сметната палата и свързаните с тях заключения на Съвета се разглеждат в работните групи на Съвета.

¹⁸ РДСК, стр. 132—133.

¹⁹ РДСК, стр. 245.

²⁰ РДСК, стр. 283—284.

²¹ РДСК, стр. 215.

Португалия²² отговори, че „понастоящем се разработва информационна система, която ще съдържа цялата информация относно свързаните с фондовете проверки/одити и резултатите от тях. Тази система ще се използва за последващи действия във връзка с отправените препоръки и за коригиране на всички открити грешки“.

По отношение на междусекторните последващи действия на национално равнище Германия²³ спомена, че „съответните федерални и регионални органи редовно обсъждат заедно най-честите източници на грешки и възможните средства за отстраняването им. Това включва и създаването на тематични федерални и регионални работни групи относно констатациите на Сметната палата, които са със системен и трансрегионален характер (например експертната група по обществени поръчки и държавна помощ на одитния орган на ЕСИ фондовете)“.

И накрая, Австрия²⁴ посочи, че „по принцип в годишните или специалните доклади на Европейската сметна палата не се отправят препоръки към конкретни държави членки. Описанията на констатациите обикновено продължават да бъдат много общи и често не са насочени към конкретна държава членка или дори към конкретна програма или проект. Това още повече затруднява последващите действия. Във всеки случай за ЕФРР подходящи последващи действия се предприемат във връзка с отделните констатации, установени по време на одитите“.

Държавите членки са ангажирани с предприемането на последващи действия във връзка с препоръките на Сметната палата, но съществуват големи разлики в техните системи и процеси за последващи действия.

3. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Комисията се ангажира да продължи да работи в тясно сътрудничество с държавите членки за постигането на по-ниски нива на грешки, подобро финансово управление и добавена стойност на бюджета на ЕС.

Държавите членки показват в своите отговори, че са наясно с основните причини за грешките и са поели ангажимента да продължат да работят за гарантиране на ефективното функциониране на системите за управление и контрол. Държавите членки се справят с основните причини за грешки, като използват различни възможности за опростяване и засилват своя превантивен и корективен капацитет, по-специално въз основа на извлечените поуки, подобрените информационни технологии, инструментите за извличане на данни и техниките за управление на риска. Държавите членки изпълняват и планове за действие, ако е необходимо, за които редовно докладват на Комисията. Предварителните условия, по-специално в областта на обществените поръчки и държавната помощ, бяха използвани и за въвеждането на превантивни мерки и подобряването на системите за програмния период 2014—2020 г.

Отговорите потвърждават, че държавите членки прилагат многогодишен цикъл на контрол и одит, както и че корективните мерки могат да се прилагат до приключването на програмния период. Във връзка с това Полша²⁵ подчертава, че „годишният процент на грешки, изчислен от Сметната палата, следва да се разглежда в контекста на многогодишния характер на интервенциите на ЕС (включително нетните финансови корекции и възстановените суми)“. Държавите членки също така изразиха мнението, че избягването на малки грешки при разумни разходи не е възможно.

²² РДСК, стр. 386.

²³ РДСК, стр. 255.

²⁴ РДСК, стр. 126.

²⁵ РДСК, стр. 469.

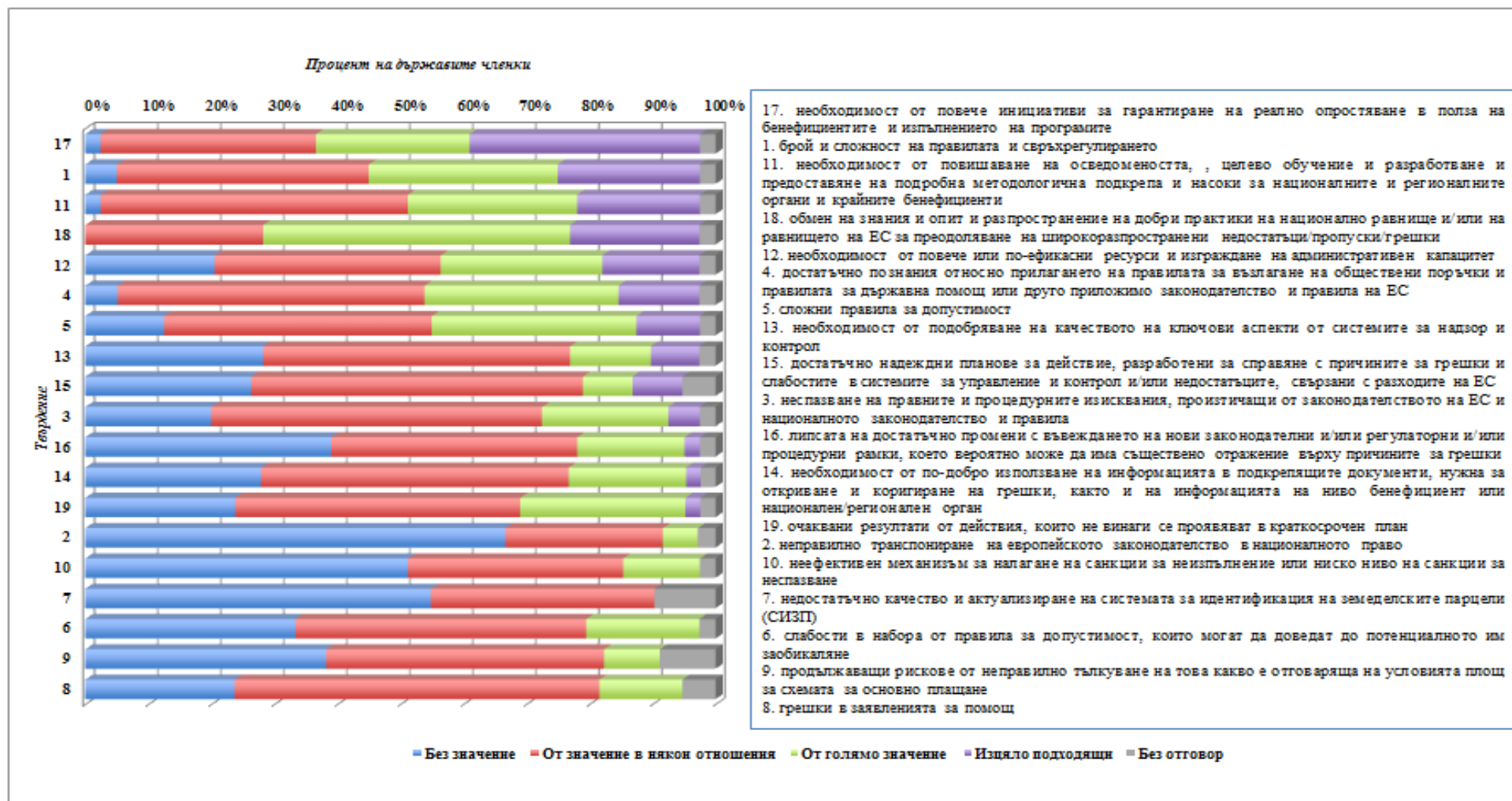
Държавите членки са поели ангажимента да осигурят връзка между политическите приоритети на ЕС за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и националните приоритети. Техните отговори показват, че те вземат предвид приоритетите на ЕС при определянето на ориентацията на националните политики, направляването на развитието и прилагането на национални мерки, например в съответствие със специфичните за всяка държава препоръки.

Тазгодишните отговори показват, че политическите приоритети на ЕС са свързани с финансираните от ЕС проекти, главно чрез рамката за изпълнението, заложената в споразуменията за партньорство и оперативните програми, договорени между Комисията и държавите членки. Мирогледът на държавите членки се променя в посока към поставянето на акцент върху резултатите, като те полагат усилия и отделят ресурси за въвеждането на рамка на общите, конкретните и оперативните цели. По този начин се гарантира, че програмите и проектите на ЕС оказват въздействие по много различни начини и на много равнища. Осигуряването на последователност в терминологията, свързана с изпълнението, обаче остава предизвикателство. Поради това следва да продължи да се поставя акцент върху изпълнението на бюджета на ЕС.

И накрая, държавите членки са ангажирани с предприемането на последващи действия във връзка с препоръките на Сметната палата, но съществуват големи разлики в техните системи и процеси за последващи действия.

ПРИЛОЖЕНИЕ I: КОНСОЛИДИРАНИ РЕЗУЛТАТИ ЗА ВСИЧКИ ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ ЗА ОБЩАТА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПОЛИТИКА И ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО И ТЕРИТОРИАЛНОТО СБЛИЖАВАНЕ

Графика 1 — Основни причини за грешки в основните разходни области на ЕС, групирани в категорията „изцяло подходящи“

Графика 2 — Основни причини за грешки в основните разходни области на ЕС, групирани в категорията „без значение“

